

Bruselj, 1. december 2015
(OR. en)

14853/15

RECH 296

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14201/15 RECH 278
Zadeva:	Raziskovalna integriteta – sklepi Sveta (sprejeti 1. 12. 2015)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o raziskovalni integriteti, ki jih je Svet sprejel na 3431. seji 1. decembra 2015.

SKLEPI SVETA O RAZISKOVALNI INTEGRITETI¹

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB SKLICEVANJU NA:

- Priporočilo Komisije o Evropski listini za raziskovalce², v katerem je določena podlaga za etične prakse in temeljna etična načela za raziskovalce in zadevne raziskovalne organizacije, da bi v svojem delovnem okolju ravnali odgovorno;
- spoštovanje temeljnih etičnih načel in integritete v raziskovalnih in inovacijskih dejavnostih EU, kot se izpolnjujejo pri dejavnostih iz okvirnega programa EU za raziskave in inovacije Obzorje 2020³;
- spoštovanje akademske svobode in svobodnega znanstvenega raziskovanja, zapisanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah;
- „Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto“⁴, ki sta ga pripravili Evropska znanstvena fundacija (ESF) in Zveza evropskih akademij (ALLEA) –

¹ Za namene teh sklepov se raziskovalna integriteta nanaša na izvajanje raziskav v skladu z najvišjimi standardi profesionalnosti in natančnosti, pa tudi v skladu s pravilnostjo, objektivnostjo in verodostojnostjo raziskav, objavljenih v publikacijah in drugod. Dobra raziskovalna praksa vključuje raziskovalno etiko v fazi predloga in eksperimentiranja, pa tudi etiko objav v analizi in pri razširjanju (glavni vir: Irish Universities Association (irsko združenje univerz) – www.iua.ie in Royal Irish Academy (irska akademija znanosti) – www.ria.ie).

² Dok.7321/05.

³ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020.

⁴ Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto (ESF in ALLEA, 2011) je na voljo na http://www.esf.org/fileadmin/Public_documents/Publications/Code_Conduct_ResearchIntegrity.pdf

Raziskovalna integriteta je ključna za odličnost v raziskavah in njen družbenoekonomski pomen

1. MENI, da je raziskovalna integriteta podlaga za visokokakovostne raziskave, pa tudi pogoj za doseganje odličnosti v raziskavah in inovacijah v Evropi in zunaj nje. POUDARJA, kako pomembne so raziskave in inovacije, temelječe na akademski svobodi in integriteti kot bistvenem elementu zaupanja vredne baze znanja, s katero se omogoča družbenoekonomski razvoj in napredek, pa tudi izboljšanje življenjskega standarda, zdravja in blaginje državljanov;
2. POTRJUJE povečanje števila znanstvenih rezultatov in njihovo širjenje po vsem svetu, pri tem pa POUDARJA, kako pomembna je dobra praksa v vseh fazah raziskovalnega in inovacijskega cikla;
3. PRIZNAVA, kako pomembna je odprta znanost kot mehanizem za krepitev raziskovalne integritete, medtem ko slednja obenem prispeva k odprti znanosti;

Družbenoekonomski učinek nepoštenega ravnanja na področju raziskav in preprečevanje takšnega ravnanja

4. POTRJUJE, da lahko nepošteno ravnanje na področju raziskav⁵ škodi integriteti v javnih in zasebnih raziskavah, in PRIZNAVA, da lahko takšno ravnanje na tem področju, vključno z vprašljivimi raziskovalnimi praksami, privede do precej negativnega gospodarskega učinka in stroškov za javni in zasebni sektor, ima pa lahko posledice tudi za:
 - a) *posameznike in družbo*: ponarejeni rezultati ali nevarni proizvodi ali procesi na področju raziskav in inovacij so lahko objavljeni ali postanejo javno dostopni, skupnost ali drugi znanstveniki pa jih lahko splošno sprejmejo, kar lahko privede do resnih posledic, med drugim do oviranja znanstvenega napredka;

⁵ Nepošteno ravnanje na področju raziskav se šteje za kršitev raziskovalne integritete. Vključuje izmišljene in ponarejene podatke, plagiatorstvo ali prisvajanje pri predlaganju in izvajanju rezultatov ali poročanju o njih ter druge vprašljive raziskovalne prakse, saj te kršitve škodijo raziskavam (glavni vir: OECD (2007): „Najboljše prakse na področju zagotavljanja znanstvene integritete in preprečevanja nepoštenega ravnanja“).

- b) *javne politike*: nezanesljivi podatki ali nezanesljivo svetovanje lahko privede do slabega oblikovanja politik;
 - c) *javne institucije*: zmogljivosti institucij za kompetentno in odgovorno spodbujanje in podpiranje raziskav so lahko ogrožene;
 - d) *zaupanje javnosti*: nepošteno ravnanje na področju raziskav in poneverba javnih sredstev lahko povzročita nezaupanje javnosti in prekinitev podpore znanosti, s tem pa lahko ogrozita trajnostno financiranje raziskav in inovacij;
5. MENI, da so, ob spoštovanju akademske svobode, za raziskovalno integriteto odgovorni predvsem raziskovalci, primarna odgovornost pa ostaja tudi na institucionalni ravni; posledično POZIVA k spodbujanju institucionalne kulture na področju raziskovalne integritete, da bi zlasti z jasnimi institucionalnimi pravili, postopki in smernicami, pa tudi z usposabljanjem in mentorstvom, temelječim na izmenjavi najboljših praks, ustvarili ozračje, v katerem se odgovorno vedenje pričakuje pri posamezniku pa tudi na ravni institucij;
6. POUDARJA potrebo po ukrepih za preprečevanje in obravnavanje nepoštenega ravnanja na področju raziskav, vključno z vprašljivimi raziskovalnimi praksami; POZIVA raziskovalne organizacije in države članice, naj razvijejo ustrezne postopke za preiskovanje domnevnega nepoštenega ravnanja, za katero so odgovorni raziskovalci, po potrebi pa tudi institucije, v katerih se pojavlja nepošteno ravnanje na področju raziskav; POUDARJA tudi vlogo, ki jo lahko imajo pri tem izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje v različnih fazah poklicne poti raziskovalcev;

Spodbujanje raziskovalne integritete na ravni EU in držav članic

7. SE STRINJA, da je vredno in koristno spodbujati raziskovalno integriteto tako na ravni posameznika kot tudi na institucionalni ravni, in MENI, da bi morale raziskave na ravni EU in držav članic temeljiti na naslednjih načelih iz „Evropskega kodeksa ravnanja za raziskovalno integriteto“, ki sta ga pripravili Evropska znanstvena fundacija (ESF) in Zveza evropskih akademij (ALLEA):
- poštenost;
 - zanesljivost;
 - objektivnost;
 - nepristranskost in neodvisnost;
 - odprta komunikacija;
 - dolžnost skrbnega ravnanja;
 - pravičnost;
 - odgovornost do prihodnjih raziskovalcev in znanstvenikov;
8. POUDARJA, da se morajo načela raziskovalne integritete izvajati kot jamstvo za visokokakovostne raziskave v Evropi, hkrati pa se je treba izogibati dodatnim upravnim bremenom; v zvezi s tem PRIZNAVA prizadevanja znanstvene skupnosti, vključno z deležniki evropskega raziskovalnega prostora in drugih mednarodnih organizacij, ter ustreznih nacionalnih organov, s katerimi podpirajo izvajanje obstoječih načel in kodeksov;
9. POZDRAVLJA dejstvo, da je Komisija v okvirnem programu Obzorje 2020 upoštevala navedeni „Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto“, ter POZIVA k dosledni uporabi kodeksa v raziskavah, financiranih s sredstvi EU;

10. POZIVA države članice in Komisijo, naj spodbujajo obstoječe mreže za raziskovalno integriteto, kot je Evropska mreža uradov za raziskovalno integriteto (ENRIO), pa tudi dejavnosti usposabljanja, temelječe na načelu „usposabljanja izvajalcev usposabljanj“, da bi v Evropi dosegli višjo raven usklajenosti praks na področju raziskovalne integritete;
11. POZIVA države članice, naj v sodelovanju s Komisijo okrepijo prizadevanja za vzajemno učenje, med drugim tudi v okviru Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC) ter mehanizma za pomoč politikam iz okvirnega programa Obzorje 2020; SPODBUJA izmenjavo najboljših praks na področju raziskovalne integritete, na primer v okviru izobraževalnih dejavnosti, vključno z doktorskimi študijskimi programi in ustreznimi programi vseživljenjskega učenja, ter pri spodbujanju institucionalnih sprememb;
12. POZIVA države članice, tiste, ki financirajo raziskave, in raziskovalno skupnost, naj skupaj preučijo načine, kako bi lahko omejili spodbude za nepošteno ravnanje na področju raziskav, se osredinili na pozitivne spodbude za pospeševanje kakovosti raziskav in razvoj smernic, namenjenih obravnavi takšnega ravnanja;
13. POZIVA vse udeležene akterje, tudi posamezne raziskovalce, raziskovalno skupnost, organizacije za izvajanje in financiranje raziskav ter univerze, javne organe in urednike znanstvenih revij, naj opredelijo in izvajajo politike za spodbujanje raziskovalne integritete ter za preprečevanje in obravnavanje nepoštenega ravnanja na področju raziskav, vključno z vprašljivimi raziskovalnimi praksami.
